

Կրթություն

Շաբաթաթերթ «Krtutian» (education) weekly «Кртутян» (образование) еженедельник 13.01.2021թ. չորեքշաբթի թիվ 01 (974)

Բարո՛վ եկար, Յուլի՛ տարի... Սուրբ Ծննդյան

Ինչո՞ւ են քրիստոնեական եկեղեցիները Հիսուս Քրիստոսի ծննդյան օրը տարբեր օրերի նշում

Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան տոնը նշում է հունվարի 6-ին: Կաթոլիկ եկեղեցին այդ տոնը նշում է դեկտեմբերի 25-ին:

Մինչև 4-րդ դարը բոլոր քրիստոնյաները Սուրբ Ծնունդը նշել են միեւնոյն օրը՝ հունվարի 6-ին: Սակայն քրիստոնեության ընդունումից հետո անգամ հռոմեացիները շարունակում էին հեթանոսական տոները նշել: Բանն այն է, որ դեկտեմբերի 25-ին մեծ շուքով նշվում էր արեւի պաշտամունքին նվիրված տոնը: Հեթանոսական այդ տոնին քրիստոնեական բովանդակություն հաղորդելու համար 336թ. Հռոմի եկեղեցին դեկտեմբերի 25-ը պաշտոնապես հռչակեց Հիսուս Քրիստոսի ծննդյան օր: Հետագայում Ասորիքում եւ գրեթե ողջ արեւելքում Քրիստոսի Ծննդյան տոնի օրը փոխադրվեց դեկտեմբերի 25-ին, իսկ հունվարի 6-ը մնաց՝ որպես Տիրոջ Աստված-հայտնության, Մկրտության օր:

Հնագույն ավանդությանը հավատարիմ է մնացել միայն Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին՝ հունվարի 6-ին նշելով Քրիստոսի Ծննդյան, Սուրբ Մկրտության եւ Սուրբ Աստված-հայտնության տոնը:

Ինչո՞ւ է Նոր տարվա ընթացքին համընկնում պահոց շրջանը

Մեր օրերում Սուրբ Ծննդյանը նախորդող մեկ շաբաթը պահոց շրջան է: Դեկտեմբերի 30-ից մինչև հունվարի 5-ի երեկոն մարդիկ պահք են պահում: Այդ ընթացքում օգտագործվում է բացառապես բուսական ծափում ունեցող սնունդ:

Հայոց հին տոմարի համաձայն՝ Նոր տարին նշվում էր Նավասարդի 1-ին, այսինքն՝ օգոստոսի 11-ին, որը չէր համընկնում պահքին: Հետագայում՝ տոմարական նոր հաշվարկի ներմուծմամբ, Նոր տարին սկսեցին տոնել դեկտեմբերի 31-ին, որը համընկնում էր քրիստոնեական մեծագույն տոնի՝ Սուրբ Ծննդյան նախընթաց պահքին: Պահոց շրջանից դուրս են գալիս հունվարի 5-ի երեկոյան, երբ եկեղեցում մատուցվում է Սուրբ Ծննդյան ճրագալույցի Սուրբ Պատարագ եւ տրվում է Սուրբ Ծննդյան ավետիսը: Մարդիկ միմյանց ողջունում են հետեւյալ խոսքերով. «Քրիստոս Ծնվեց եւ Հայտնվեց, Օրինյալ է Հայտնությունը Քրիստոսի»:

Ի՞նչ է ճրագալույցի Սուրբ Պատարագը

Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան տոնը սկսում ենք տոնել հունվարի 5-ի երեկոյան, քանի որ եկեղեցական օրը փոխվում է երեկոյան ժամերգությունից հետո: Սուրբ Ծնունդը շարունակում ենք տոնել հունվարի 6-ին:

Հունվարի 5-ի երեկոյան բոլոր եկեղեցիներում մատուցվում է ճրագալույցի Սուրբ Պատարագ: ճրագալույցի Սուրբ Պատարագ տարին ընդամենը 2 անգամ է մատուցվում՝ Սուրբ Ծննդյան եւ Սուրբ Հարության տոներին: ճրագալույց նշանակում է ճրագ (մոմ) լուցանել, այսինքն՝ վառել: Այդ օրը երեկոյան մարդիկ եկեղեցուց վառված ճրագները իրենց հետ տուն են տանում: Այն խորհրդանշում է աստվածային լույս, եկեղեցու օրհնություն:

ճրագալույցը խորհրդանշում է Բեթղեհեմյան աստղի լույսը, որն առաջնորդեց մոգերին դեպի Մանուկ Հիսուս:

Սուրբ Ծննդյան այլ արարողություններ

Հունվարի 6-ին՝ Սուրբ Ծննդյան Սուրբ Պատարագից հետո, կատարվում է **Ջրօրհնեք**, որը խորհրդանշում է Հորդանան գետում Քրիստոսի մկրտությունը: Խաչով եւ Սրբալույս Մյուռոնով օրհնված հրաշագործ ջուրը բաժանվում է ժողովրդին՝ ի բժշկություն հոգեւոր եւ մարմնավոր հիվանդությունների:

Սուրբ Ծննդյան տոնակատարությունների շարքում կատարվում է նաեւ **Տնօրհնեքի** արարողություն: Սուրբ Ծննդյան եւ Սուրբ Հարության տոներից հետո մարդիկ հոգեւորականին իրենց տուն եւ աշխատավայր են հրավիրում՝ տոնի կենարար ավետիսը եւ աստվածային օրհնությունը ստանալու նպատակով: Տնօրհնեք կատարվում է ողջ տարվա ընթացքում, նաեւ այն ժամանակ, երբ տանը խախտվում է խաղաղությունը կամ զգացվում է դիվային ուժերի ներկայությունը:

Հունվարի 7-ը, ինչպես եւ բոլոր տաղավար (մեծ, գլխավոր) տոներին հաջորդող օրերը, հանգուցյալների հիշատակության օր է՝ **Մեռելոց**: Հունվարի 7-ին՝ Սուրբ Պատարագից հետո, բոլոր եկեղեցիներում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն, որից հետո մարդիկ այցելում են հարազատների շիրիմներին:

Սուրբ Ծննդյան տոնի հանդիսություններն ավարտվում են հունվարի 13-ին՝ Տիրոջ **Անվանակոչությամբ**, որը նվիրված է Մանուկ Հիսուսին անվանակոչելու հիշատակին:

տե՛ս նաեւ էջ 6-7

ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ուղերձը

Հարգելի՛ հայրենակիցներ,

անցնող տարին նոր մարտահրավերների, դժվարությունների հաղթահարման, անսպասելի իրողությունների տարի էր:

2020 թվականին սկսվեց ու դեռեւս շարունակվում է համաշխարհային աղետը, որից անմասն չմնացին նաեւ մենք: Դա նոր իրականություն էր հանրային կյանքում եւ պահանջում էր հրատապ լուծումներ: Արձանագրեց, որ համավարակի պայմաններում ջանք չխնայվեց կրթության ու գիտության շարունակականության, մշակութային ու մարզական կյանքի ակտիվության ապահովման համար՝ ընդառաջ գնալով ժամանակի հրամայականին, սովորելով ու նախաձեռնելով:

Ցավով պետք է նշեմ նաեւ, որ տարին մեզ համար անփոփոխ անդառնալի կորուստների, մեր հազարամյա պատմությունն ու ներկան վերաբերելու, 44 օր աղբյուրաբանաբանական զինված խմբավորումների դեմ պայքարելուց հետո հայրենիքի նոր տեսլական կերտելու եւ նոր մարտահրավերներին դիմակայելու, ապագայի նկատմամբ հավատն ամրացնելու իրողություններով:

2020 թվականը շրջադարձային էր, պատմական եւ որոշիչ, բայց՝ նաեւ սթափեցնող, գաղափարական ու հոգեւոր վերածննդի, կամքի եւ տոկոսության նոր փուլի սկիզբ ազդարարող: Սկիզբ, որի հիմքում պետք է լինեն սերը, բարությունն ու հանդուրժողականությունը, հզոր կրթությունն ու գիտությունը, արվեստն ու սպորտը: Փակենք 2020 թվականի դժնդակ էջը եւ գալիք տարվա շեմը հատենք նոր հավատով, ապագայի նկատմամբ լավատեսությամբ, միահամուռ ուժերով հայրենիքը շենացնելու անվարան պատրաստականությամբ:

Սիրելի՛ հայրենակիցներ, կրթության եւ գիտության, մշակույթի, արվեստի, մարզաշխարհի ներկայացուցիչներ, աշակերտներ, ուսանողներ,

2021 թվականը թող լինի կրթության շարունակականության նոր որակի, գիտակրթական համակարգի բարեփոխումների, մասնագիտական աճի, գաղափարների առաջնահերթության, մշակութային կյանքի առաջընթացի, նորի արարման, սպորտում պարբերական հաղթանակների եւ, առհասարակ, վերագարթոնքի տարի:

Բարին ընդ մեզ:

Մերնք

Արցախ

Սայաթ-Նովան՝ Սանկտ-Պետերբուրգում

Սանկտ-Պետերբուրգի պետական համալսարանում տեղի է Սայաթ-Նովային նվիրված գրական-ստեղծագործական երեկո...

Ողջունելով մասնակիցներին՝ համալսարանի արեւելագիտության ֆակուլտետի ղեկավար առաջին տեղակալ Ալեքսեյ Ռոդիոնովը շնորհակալություն է հայտնել միջոցառման կազմակերպիչներին...

Համալսարանի դոցենտ, Կենտրոնական Ասիայի եւ Կովկասի ամբիոնի վարիչ Ջարինե Ջանդոսովան իր հերթին նշել է, որ միջոցառումը կարելի է միջէթնիկական հոգեւոր, մշակութային, գիտական եւ կրթական կապերի ձեւավորման համար:

Երաժշտական եւ բանաստեղծական երեկոյի շրջանակում բանաստեղծի կյանքին ու ստեղծագործությանն անդրադարձ է կատարվել հայերեն, վրացերեն, թուրքերեն եւ ռուսերեն լեզուներով: Ներկայացվել են Սայաթ-Նովայի ստեղծագործությունների Կալերի Բրյուսովի, Միխայիլ Լոզինսկու, Արսենի Տարկովսկու եւ այլ վարպետների ռուսալեզու թարգմանությունները:

Աշուղի ստեղծագործությունները հնչել են քամանչայի եւ դուդուկի նվագակցությամբ՝ երաժիշտ Արմեն Սարգսյանի եւ դուդուկ-խմբի հիմնադիր Վիտալի Պոդոսյանի կատարմամբ: Նշվել է, որ հնագույն ժամանակներից սկսած առանց աշուղների ոչ մի տոն չի անցել, եւ հաճախ նրանց նստեցրել են թագավորի կողքին՝ հարգանքի տուրք մատուցելով վերջիններիս տաղանդին եւ ստեղծագործական ուղուն:

Բուհի ուսանողները փոքր ներկայացում են բեմադրել նվիրված վրաց թագավոր Իրակլի երկրորդի արքունիքում Սայաթ-Նովայի կյանքի շրջանին: Ներկայացմանը մասնակցել են ոչ միայն Սանկտ-Պետերբուրգի պետական համալսարանի, այլ նաեւ քաղաքի այլ բուհերի հայ ուսանողները, անգամ միջհամալսարանական փոխանակման ծրագրի ճապոնացի ուսանող: Երեկոյի հատուկ հյուրը «Հայաստան» պարային համույթի մենակատար Նարե Նազարյանն էր, ով, քամանչայի նվագակցությամբ, հանդիսատեսին նվիրել է «Սայաթ-Նովա» նրբագեղ պարը:

շարունակությունը էջ՝ 3

Հուլիսի ամանոր

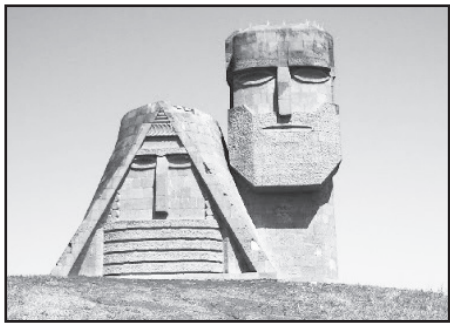
Կահասարակական կառույցի ներկայացուցիչների հետ: Ստեփանակերտի Ա. Գրիբոյեդովի անվան հ.3 դպրոցում կազմակերպված «Յունարմիան՝ Ղարաբաղի երեխաներին» միջոցառման մաս է կազմել հեռուստակամուրջը՝ Ռուսաստանի մի շարք քաղաքների դպրոցների աշակերտների մասնակցությամբ: Հեռուստակամուրջի ընթացքում կրասնոդարցի պատանիներն արցախցիներին են փոխանցել «խաղաղության գրաֆիտ»-ի էստաֆետը եւ համատեղ ուժերով հ.3 դպրոցի պատին ձեւավորվել է խաղաղությունը մարմնավորող պատկեր:

Միջոցառմանը ներկա դպրոցականները խաղաղապահների կողմից գրեական պիտույքներ եւ ուսապարկեր են ստացել:

Աշխարհառջակ ֆուտբոլիստ, «Բարի կամքի ղեսպան» Յուրի Ջորկաեֆը Սուրբ Ծննդյան տոնը նշել է արցախցի երեխաների հետ: Տոնի առթիվ նա պլանշետներ է նվիրել պատերազմի հետեւանքով տեղահանված եւ ՀՀ-ում ուսանող ավագ դասարանների 100 սաների՝ հեռավար դասընթացներին մասնակցելու համար:

ԱՀ ԿԳՄՍ նախարար Լ. Ղարախանյանը շնորհակալագրով երախտագիտություն է հայտնել Յու. Ջորկաեֆին՝ այս դժվարին իրավիճակում արցախցիներին սատարելու համար:

Արցախցի երեխաներին ամանորյա անակնկալ է մատուցել նաեւ «WarGonzo» տեղեկատվական նախագծի ղեկավար, ռուս լրագրող Սեմյոն Պեգովը: ԱՀ մանկապարտեզներ հաճախող, ինչպես նաեւ պատերազմի հետեւանքով տեղահանված եւ Ստեփանակերտում ապաստանած շուրջ 3000 երեխաներ ամանորյա նվերներ են ստացել: Այս առթիվ Ս. Պեգովին են միացել երգչուհի Յուլյա Չիչերինան եւ ԱՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Արամ Հարությունյանը: Նրանք այցելել են Հայ Ավետարանչական ընկերակցության «Սոսե» եւ

«Տունտունիկ» մանկապարտեզները:

Արցախցի երեխաներին ուրախ տրամադրություն պարգևելու եւ դրանով իսկ բոլորիս պատած մշայությունը փոքր ինչ վանելու համար ամանորյա տարաբնույթ միջոցառումներ են կազմակերպվել ինչպես անհատ բարերարների, այնպես էլ բարեգործական կազմակերպությունների կողմից:

...Առաջին անգամ Արցախում պատերազմից հետո երաժշտություն է հնչել Սուրբ Ծննդյան տոնին:

Սուրբ Աստվածամոր Հովանու մայր տաճարի բակում այդ օրը հոգեւոր համերգային ծրագրով հանդես եկան ՀՀ պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի կամերային կազմը (ղիրիժոր՝ Սերգեյ Սմբատյան), Արցախի պետական կամերային երգչախումբը (խմբավար՝ Նինա Գրիգորյան), սոպրանո Սիրանուշ Գասպարյանը:

Համերգը կազմակերպել էր «Երազանք» զարգացման հիմնադրամը՝ Հայ Առաքելական եկեղեցու Արցախի թեմի եւ Ստեփանակերտի քաղաքապետարանի մասնակցությամբ: Համերգին ներկա երեխաները քաղցրեղեն ստացան եւ Սուրբ Ծննդյան խորհրդով ձեւավորված հատուկ տաղավարում պահը անմահացրին լուսանկարներով՝ անշուշտ, կորսված Հայրենիքի լուսեղեն պատկերի վերականգնման ու խաղաղության երազանքով...

Նվարդ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ ք. Ստեփանակերտ, մեր սեփական թղթակից

Աշխարհի հետ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության միջազգային բյուրոյի խորհրդի 70-րդ նստաշրջանը

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության միջազգային բյուրոյի խորհրդի 70-րդ առցանց նստաշրջանի նիստին ողջունի խոսքով հանդես է եկել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության հարցերով գլխավոր տնօրենի տեղակալ Ստեֆանիա Ջիաննինին, իսկ նախագահությունն իրականացրել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության արտաքին կապերի եւ սփյուռքի վարչության պետ Արկադի Պապոյանը:

Նիստին ընդունվել է 2020 թվականին իրականացված գործողությունների եւ ֆինանսական հաշվետվությունը: Գործողություններն իրականացվել են հետեւյալ ուղղություններով՝
• ուսումնական ծրագրերի, ուսուցման, դասավանդման եւ գնահատման խնդիրներ, նորարարություն եւ առաջնորդություն,
• կրթության եւ ուսուցման որակի ու

համապատասխանության համակարգային հզորացում,
• գիտելիքի ստեղծում եւ կառավարում,
• ինստիտուցիոնալ եւ կառուցակարգային զարգացում:
Նիստին քննարկվել է նաեւ միջնաժամկետ հատվածի ռազմավարության նախագիծը, եւ հաստատվել 2021 թվականի գործողությունների ծրագիրը, որոնք բխում են Կայուն զարգացման նպատակ 4-ի թիրախներից:
Ծրագիրը ներառում է ռազմավարական 6 հիմնական ուղղություններ՝
• ազգային եւ տարածաշրջանային կարողությունների հզորացում՝ ուղղված կրթակարգի մշակմանը,
• աշակցություն զարգացող պետություններին հիբրիդային ուսումնառության եւ թվային կրթական ծրագրեր ներդնելու նպատակով՝ նպաստելով

հեռավար ուսուցման արդյունավետ կազմակերպմանը եւ թվային գրագիտության բարձրացմանը,
• աշակցություն զարգացող երկրներին՝ բարելավելու վաղ մանկական զարգացման եւ կրթության կազմակերպման կրթական ծրագրերը,
• կրթակարգի (ուսումնական ծրագրերի) հիմնարկներին վերաբերող հետազոտությունների արդյունքների տարածում՝ ուղղված անդամ պետությունների կարողությունների հզորացմանը,
• կրթության միջազգային բյուրոյի գործընկերային համագործակցության եւ գործընթացների տեսանելիության վերափոխում:
Նիստին քննարկվել են նաեւ 2021 թ. կայանալիք 71-րդ նստաշրջանի անցկացման ժամկետները եւ օրակարգային այլ հարցեր:
Հ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Նախագիծ

Ինչպես կարգավորել նախադպրոցական հաստատությունների աշխատողների արձակուրդի, աշխատանքի եւ հանգստի առանձնահատկությունները

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունը հանրային քննարկման է ներկայացրել նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում աշխատողների ամենամյա արձակուրդի, աշխատանքի եւ հանգստի ռեժիմի առանձնահատկությունները կարգավորող նախագիծ:

Վանդման աշխատանքի կատարումը՝ յուրաքանչյուր շաբաթ 36 ժամ հաշվարկով: 6-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում աշխատաժամանակի ռեժիմը որոշվում է՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր դաստիարակի դասավանդման աշխատանքի կատարումը՝ յուրաքանչյուր շաբաթ 43 ժամ հաշվարկով: Նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների երաժշտության դաստիարակների (երաժշտական ղեկավարների) համար սահմանվում է աշխատանքային տարբերվող ռեժիմ՝ շաբաթական 24 ժամ:

Իրենց առաջարկներն ու դիտարկումները կարող են ներկայացնել մինչև 2021 թվականի հունվարի 15-ը: Հավելյալ տեղեկացներ, որ 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման 5-րդ հավելվածը սահմանում է ուսումնական հաստատությունների աշխատողների աշխատաժամանակի եւ հանգստի ռեժիմը, որոշվում է մինչև ուսումնական տարվա սկիզբը՝ ուսումնական հաստատության ղեկավարի (կառավարման կոլեգիալ մարմնի) կողմից՝ հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների գործունեության առանձնահատկությունները: Իրենց պարտականություններն աշխատանքային օրվա ընթացքում անընդմեջ իրականացնող դասախոսներին, մանկավարժներին եւ դաստիարակներին սնվելու համար ընդմիջում տրամադրվում է սովորողների, սաների հետ միաժամանակ: Դասավանդողների ուսումնական պարապմունքների տեղադրումը, ինչպես նաեւ դրանց միջուկ ընդմիջումները (դասամիջոցները) նախատեսվում են ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կամ ներքին կանոնակարգով: Ուսումնական աշխատանքի, ինչպես նաեւ ուսումնական պարապմունքների դասացուցակով, ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ, ներքին կարգապահական կանոններով աշխատաժամանակի մեջ ներառվում են՝

- 1) կրթական, մեթոդական խորհուրդների, կրթական ծրագրով նախատեսված ծնողական ժողովների, խորհրդատվությունների, առողջարանական, դաստիարակչական եւ այլ միջոցառումների անցկացման աշխատանքները,
2) այն ժամանակը, որը ծախսվում է անմիջականորեն սովորողներին, սաներին ուսուցանելու եւ դաստիարակելու, նրանց անհատական ընդունակությունների, հետաքրքրությունների ու հակումների, ինչպես նաեւ նրանց ընտանեկան եւ կենցաղային պայմաններն ուսումնասիրելու նպատակով նախապատրաստական աշխատանքների համար,
3) դասավանդողի կողմից գրավոր աշխատանքների ստուգումը, դասդեկությունը, ուսումնական կարիքների ղեկավարումը, գիտահետազոտական, փորձակոնստրուկտորական, ուսումնամեթոդական, կազմակերպամեթոդական, դաստիարակչական աշխատանքները,
4) դասավանդողի կողմից մասնագիտական որակավորման բարձրացման, վերապատրաստման, վերաորակավորման, ինքնաուսուցման եւ այլ պարապմունքներին նախապատրաստվելը,
5) ուսումնական պարապմունքների միջուկ ընկած ընդմիջումները (դասամիջոցներ),
6) դասավանդողի կողմից առողջարարական ծամբարներում, արշավներում, արշավախմբերում, էքսկուրսիաներում կատարած աշխատանքները:

Հարունակությունը էջ՝ 5

Ներառական կրթություն

Հայտնի են դրամաշնորհային մրցույթների հաղթողները

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունը 2021 թվականի պետական բյուջեի նախագծի «Հանրակրթական կրթության համակարգի ներդրում» ծրագրի շրջանակում իրականացրել է դրամաշնորհային երկու մրցույթ:

«Առտիզմ ազգային հիմնադրամ» «ԻՄՈՒՂԻՆ» ուսումնական վերականգնողական ցերեկային կենտրոնը: Հանձնաժողովի քվեարկության արդյունքում 5 կողմ, 0 դեմ ձայնով մրցույթի հաղթող է ճանաչվել «Առտիզմ ազգային հիմնադրամը»: Ծրագիրը կազմակերպվելու է առտիզմ ունեցող 100 երեխայի համար 2021 թվականի հունվար-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում, եւ ներառելու է հետեւյալ միջոցառումները.

ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողներին՝ առտիզմ ունեցող սովորողների անհատական ուսուցման պլանների մշակման ու իրականացման գործում եւ այլն:

է հետեւյալ միջոցառումները.
• Նախադպրոցական եւ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների երեխաների կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատում եւ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների տրամադրում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաներին,
• մանկապարտեզ կամ նախակրթարան չհաճախող 3-6 տարեկան երեխաների զարգացման եւ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատում եւ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների տրամադրում եւ այլն:

Գեղինե ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Միջին մասնագիտական

Նոր ծրագիր Շիրակի մարզի քոլեջների և ուսումնարանների համար

Շիրակի մարզի ՄԿՈՒ հաստատությունների, «People in Need» հասարակական կազմակերպության և բիզնես կազմակերպությունների միջև «Անցում կրթությունից՝ աշխատաշուկա» ծրագրի շրջանակում ստորագրվել են համագործակցության հուշագրեր:

Հուշագրերի ստորագրման պաշտոնական արարողությունը տեղի է ունեցել Գյումրիում՝ դեկտեմբերի 27-ին: ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության նախնական արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության վարչության պետ Արտակ Աղբալյանը նշել է, որ այս համագործակցությունը շարունակությունն է 2017 թվականից մեկնարկած դուալ կրթության և աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման ծրագրի:

«Նոր մեկնարկող ծրագիրը հնարավորություն կտա արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթական հաստատություններում ներդնել գյուղատնտեսական և թեթև արդյունաբերության ոլորտների նոր մասնագիտություններ, որոնք պահանջված են աշխատաշուկայում», - նշել է վարչության պետը՝ հավելելով, որ փորձնական ծրագիրը ներառում է կաթ, կաթնամթերքի տեխնոլոգիա, պանրագործություն, գյուղատնտեսական մեքենաների շահագործում, կարի տեխնոլոգիա, ջերմոցային տնտեսություններ, գորգագործություն մասնագիտությունները:

«Անցում կրթությունից՝ աշխատաշուկա» ծրագրի նպատակն է զարգացնել նոր հնարավորություններ ստեղծել Շիրակի մարզի գործատուների և ՄԿՈՒ հաստատությունների համար՝ պատրաստելով աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մրցունակ մասնագետներ՝ աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման մոտեցումներով, ինչն էլ իր հերթին կխթանի մարզում ձեռնարկատիրական գործունեության զարգացումը», - նշել է «People in Need» հայաստանյան ներկայացուցչության ղեկավար Վարդուհի Դադունցը:

Ըստ եռակողմ հուշագրերի՝ Ամասիայի արհեստագործական պետական ուսումնարանը

կհամագործակցի «Բանդիվան կաթ» ընկերության, Ամասիայի պանրի գործարանի և «Կուսայրի կարպետ» ընկերության հետ, Շիրակի պետական գյուղատնտեսական քոլեջը՝ Աշոցքի պանրի գործարանի և «Գրին Բրոդերս» ընկերության հետ: Պայմանագրային երրորդ կողմը «People in Need» ընկերությունն է, որը 2021 թվականին ուսումնական հաստատություններում նյութատեխնիկական բազայի համալրում է իրականացնելու, իսկ 2019 թվականից մասկավարժական կազմի մասնագիտական կարողությունների զարգացման աշխատանքներ է կատարել:

Մշակվել է նաև «ՀՀ Շիրակի մարզում աշխատանքի շուկայի (ոլորտային հնտությունների) գնահատման վերաբերյալ» զեկույցը, որը հիմք ընդունելով՝ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել գործատուների հետ՝ ուսուցման աշխատանքի վրա հիմնված բաղադրիչը գործատուների շրջանում իրականացնելու վերաբերյալ: Նախանշվել են այն ուսումնական ծրագրերը, որոնք համատեղ փորձարկվելու են ՄԿՈՒ 4 հաստատություններում՝ Ամասիայի և Մարալիկի արհեստագործական պետական ուսումնարաններում, Արթիկի պետական և Շիրակի պետական գյուղատնտեսական քոլեջներում:

2021 թ.-ին համագործակցության հուշագրեր կստորագրվեն նաև «Անցում կրթությունից՝ աշխատաշուկա» ծրագրի մյուս մասնակիցների՝ Մարալիկի արհեստագործական պետական ուսումնարանի, Արթիկի պետական քոլեջի և մի շարք այլ գործատուների հետ:

«Անցում կրթությունից՝ աշխատաշուկա» ծրագիրը Եվրոպական միության ֆինանսավորմամբ իրականացվում է «People in Need» կազմակերպության հայաստանյան ներկայացուցչության կողմից: Ծրագրի գործընկերներն են Ամասիայի արհեստագործական պետական ուսումնարանը, Ջի-Այ-Ջեթը (GIZ-Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերություն) և Զբաղվածության պետական գործակալությունը:

Կարինե ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

Արկադի ԱՆԴՐԻԱՍՅԱՆ

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը խորը վշտով տեղեկացնում է, որ 73 տարեկանում վախճանվել է ԽՍՀՄ սպորտի վարպետ, ՀՀ վաստակավոր մարզիչ

Արկադի Անդրիասյանը: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունը ցավակցում է լեգենդար ֆուտբոլիստի ընտանիքին, մերձավորներին, հայկական ֆուտբոլի երկրպագուներին: Արկադի Անդրիասյանը ծնվել է 1947 թվականի օգոստոսի 11-ին, Բաքվում:

1974 թվականին ավարտել է ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտը:

Ֆուտբոլային կարիերայի ընթացքում Արկադի Անդրիասյանը հանդես է եկել «Շիրակ», «Սեւան» և «Արարատ» ակումբներում, 1969-1972 թթ. խաղացել է ԽՍՀՄ օլիմպիական հավաքականում:

Հայկական ֆուտբոլի երախտավորն Օլիմպիական խաղերի բրոնզե մեդալակիր է (1972), 1973 թ. ԽՍՀՄ չեմպիոն, 1971 և 1976 (գարնամային) թթ. առաջնությունների արծաթե մեդալակիր, 1973 և 1975 թթ. ԽՍՀՄ գավաթակիր:

Ֆուտբոլիստի կարիերայի ավարտից հետո Արկադի Անդրիասյանը մարզչական գործունեությամբ է զբաղվել «Կոտայք», «Սպարտակ», «Չվարթնոց», «Միկա», «Արարատ» ակումբներում, իսկ վերջին շրջանում «Ուրարտու» ակումբում զբաղվել է մանկապատանեկան ֆուտբոլի զարգացմամբ:

Արկադի Անդրիասյանը «Հայրենիքին մատուցած ծառայությունների համար» արժանացել է 1-ին աստիճանի մեդալի:

Լեգենդար ֆուտբոլիստի անունը ոսկե տառերով է գրված հայկական ֆուտբոլի պատմության մեջ: Նրա ավանդն անգնահատելի է հայկական ֆուտբոլի զարգացման և ճանաչելիության գործում: Արկադի Անդրիասյանի հիշատակը միշտ վառ կմնա հանրության և ֆուտբոլային գալիք սերունդների հիշողություններում:

Կարինե ՍԱՆՈՒԿՅԱՆ

Ինչպես կարգավորել նախադպրոցական հաստատությունների աշխատողների արձակուրդի, աշխատանքի և հանգստի առանձնահատկությունները

սկիզբը էջ՝ 4

Սովորողների, սաների՝ հատուկ ուսումնական հաստատություններում շուրջօրյա մնալու դեպքում, երբ դաստիարակչական և ուսումնական գործունեություններն օրվա ընթացքում հաջորդում են միմյանց, ուսումնական հաստատության ղեկավարը կարող է դպրոցական տարիքի սաների խմբերում դասավանդման աշխատանք կատարող դաստիարակների համար նախատեսել աշխատանքային օրվա ռեժիմ՝ երկու ժամ անընդմեջ ընդմիջմամբ: Ընդմիջման ժամանակն աշխատանքային և հանգստի ժամերը նշելու համար հարկավոր է հստակ հստակաբար սահմանափակել աշխատանքի և հանգստի ռեժիմը՝ մինչև ուսումնական տարվա ավարտը որոշվում է դասաժամերի քանակով՝ հաշվի առնելով այն ժամանակը, որն անհրաժեշտ է՝ նա-

խատեսված ուսումնական աշխատանքների կատարման համար:

Ուսումնական հաստատությունների սովորողների արձակուրդների ժամանակահատվածները, որոնք դասավանդողի ամենամյա վճարովի հիմնական և լրացուցիչ արձակուրդների հետ չեն համընկնում, համարվում են աշխատանքային:

Սովորողների արձակուրդի ընթացքում դասավանդողները իրականացնում են կրթական ծրագրի կիրառման հետ կապված ուսումնական, մեթոդական, ինչպես նաև կազմակերպական աշխատանքներ՝ իրենց աշխատանքային նորմավորված մասի սահմաններում:

Ուսումնական հաստատությունների դասավանդողները, որոնք համար սահմանված է ուսումնական ժամաբանության տարեկան ծավալ, սովորողների արձակուրդների ժամանակահատվածում, որոնք չեն համընկնում իրենց ամենամյա արձակուրդի հետ, ներգրավվում

են ամբիոնների, ուսումնամեթոդական առարկայական (փուլային) հանձնաժողովների աշխատանքներում, սեմինարներում, որակավորման բարձրացման, վերապատրաստման և այլ դասընթացներում, ինչպես նաև մշակութային միջոցառումների կազմակերպման և անցկացման միջոցառումներում, ամբիոնների կամ առարկայական (փուլային) հանձնաժողովների աշխատանքներում:

Համաճարակային, բնակլիմայական և այլ պատճառներով ուսումնական պարայունները դադարեցնելու ժամանակահատվածն դասավանդողների և այլ աշխատողների համար համարվում է աշխատանքային: Տվյալ ժամանակաընթացքում դասավանդողները ներգրավվում են ուսումնադաստիարակչական, մեթոդական, կազմակերպական աշխատանքներում:

Բարձրագույն, միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների,

ինչպես նաև լրացուցիչ կրթություն իրականացնող հաստատությունների յուրաքանչյուր դասավանդողի համար դասավանդման ծավալը որոշվում է տվյալ ուսումնական հաստատության կողմից՝ կախված աշխատողի մասնագիտական որակավորումից, ամբիոնի մասնագիտացումից, և մեկ ուսումնական տարվա ընթացքում սահմանվում է 700-1080 ժամ: Հանրակրթական և նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատությունների դասավանդողների աշխատանքային տեւողությունը՝ կախված ուսումնական հաստատության տիպից, սահմանվում է շաբաթական 22-33 ժամ:

Ուսումնական հաստատությունների վարչական աշխատողները (տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, ռեկտոր, պրոռեկտոր և այլն) կարող են դասավանդել շաբաթական մինչև 8 դասաժամ ներառյալ:

Սուրբ Ծննդյան եւ Աստվածհայտնության տոնի առիթով

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Պատգամը

սկիզբը էջ՝ 6

Սակայն իրական հաղթությունը Քրիստոսին էր, Ով փրկչական իր առաքելությամբ չարչարանաց ճանապարհը պսակեց հարության փառավոր հաղթանակով: Բոլոր դժվարությունների միջով անցնելով՝ Տերը հույս բերեց անկյալ մարդուն, փրկության մարդկությանը, որ ընկղմված էր անօրենությունների եւ կռապաշտության խավարի մեջ: Պատմության բոլոր ժամանակներում հերովդեսները աղետ, ավեր ու թշվառություն են պատճառել մարդկությանը, չարի ներգործությամբ գլուխ են բարձրացրել հակառակությունն ու թշնամությունը, առաջադեմ ձեռքբերումների կողքին եղել են աղքատություն, կեղեքում ու անիրավություն: Եվ այսօր էլ մարդիկ մեղքերով ծանրաբեռն, հեռանում են Աստծուց, աշխարհը ավերավում է քաղաքական խարդավանքներից, հասարակություններին տիրել է բեւեռացումների հանգեցնող նյութապաշտությունը, եւ արդարությունն ու ճշմարտությունը դարձել են հարաբերական արժեքներ: Հակասական ու անհանգիստ այս աշխարհում Հիսուս Քրիստոս ծագում է որպես Արդարության Արեգակ, Լույս ճշմարիտ՝ լուսավորելու մարդկության կյանքի ուղին:

Սիրելիներ, Քրիստոսի իրաշափառ Ծնունդը հույսի եւ մխիթարության աղբյուր է մեր սրտաբեկ ժողովրդի համար հատկապես վշտատանջ այս օրերին, երբ անդրադառնում ենք, որ մեր կյանքը եւս գերծ չեղավ կործանարար սխալներից եւ մեղանշումներից: Անկայուն խաղաղության եւ պատերազմի սպառնալիքների հանդիման չդրսեւորվեց անհրաժեշտ զգոնություն, հայրենիքի ու ժողովրդի շահը ստորադասվեց նեղ ձգտումներին ու նկրտումներին: Աստվածամերձ ոգին եւ օտարածին գաղափարներն ու բարքերը ներթափանցեցին մեր հասարակությունից ներս: Մեր կյանքը հեռու չեղավ կեղծիքից, զագրախոսությունից, անհանդուրժողությունից, սատելությունից ու թշնամանքից, որ սփռվում էր եւ շարունակում է սփռվել ամենատարբեր միջոցներով՝ մասնատելով մեզ եւ ցամաքեցնելով Քրիստոսի սերը մեր մեջ: Իսկ Ավետարանը վկայում է. «Ինքն

իր մեջ բաժանված ամեն թագավորություն ավերվում է, եւ ինքն իր մեջ բաժանված ամեն քաղաք կամ տուն կանգուն չի մնա» (Մատթ. ԺԲ 25): Արցախյան պատերազմի աղետալի հետեւանքները տագնապի ու անորոշության զգացումներով են պաշարել մեր ժողովրդի զավակների հոգիները: Արցախ աշխարհի զգալի մասի կորուստը, մեր հերոս զավակների նահատակությունը, անօթեւան ու նյութական կարիքի մեջ գտնվող տեղահանված տասնյակ հազարավոր արցախցի մեր եղբայրների ու քույրերի, հազարավոր վիրավորների եւ գերեզմարված հայրերի մեղմումն ու վիշտը մեր ազգային կյանքը հայրենիքում ու սփյուռքում վերածել են մռայլ ու մթագնած գիշերվա: Այս խավարի, մղձավանջային այս իրականության մեջ այսօր պայծառորեն ծագում է Արդարության Արեգակը՝ լուսավորելու մեր ազգային ու հայրենական անդաստանը եւ իր ջերմացնող զորությամբ բժշկություն պարգևելու ազգիս վիրավոր հոգուն:

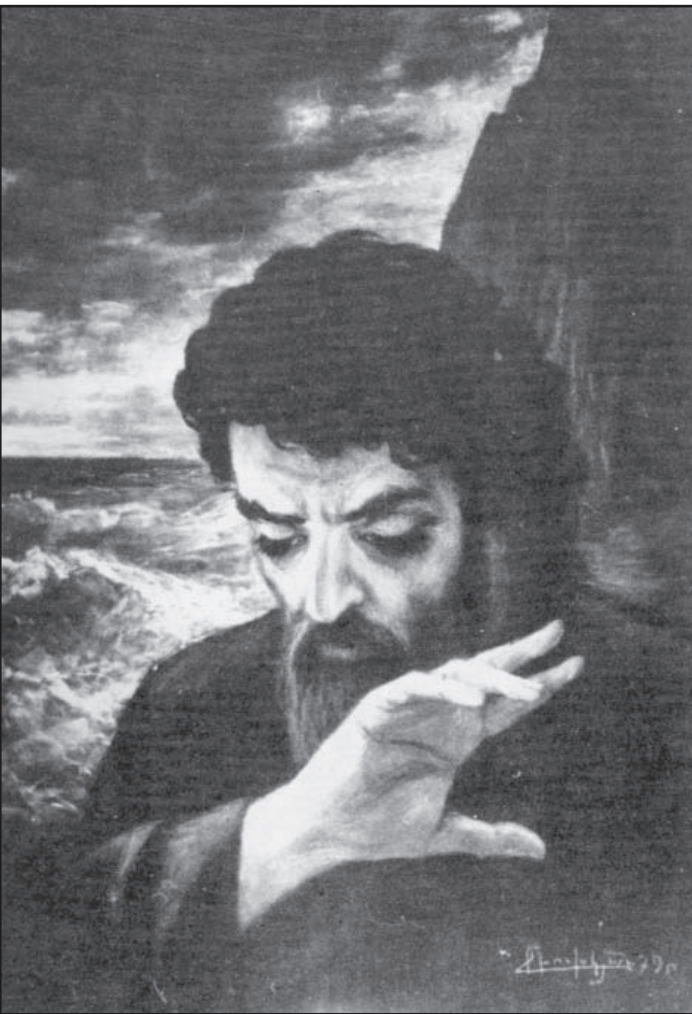
Սիրելի՛ բարեպաշտ ժողովուրդ, մարդեղացյալ Աստվածորդու անբավ սիրուն եւ փրկության շնորհին ապավինելով մենք դարերի ընթացքում հաղթահարել ենք պատերազմների, աղետների տառապանքներն ու զրկանքները, հուսախաբությունն ու հուսալքությունը եւ կերտել մեր կյանքի հաղթանակները: Այս օրերին եւս մեր հավատքը կենդանի է նույն վստահությամբ: Մենք ի զորու ենք վերստին հզորացնելու ու շենացնելու մեր հայրենիքը եւ մեր կյանքի նոր զարթոնքը իրականություն դարձնելու աշխարհասփյուռ հայության ներուժի ու ջանքերի մեկ-

տեղումով, Հայաստան ու Արցախ համերաշխ ու միաբան հասարակությամբ, զարգացած տնտեսությամբ, գիտությամբ ու կրթությամբ, նորագույն գինտեխնիկայով համարված բարձր մարտունակությամբ բանակով: Ինչպես պատերազմի տագնապալի օրերին, մեր սրտերը պիտի բաբախեն հայրենիքի սիրով, մեր մտքերն ու նվիրական զգացումները փարված լինեն հայրենի սրբազան երկրին: Հայրենական կյանքի կայունությունը հաստատուն պահելու, երկիրը վտանգների չառաջնորդելու, առկա ճգնաժամերը հաղթահարելու, արտագաղթի աղետը կասեցնելու համար հարկ է ամեն հանձնառություն, ամեն զոհաբերություն: Մեր ազգի ու ժողովրդի համար օրհասական փորձության այս պահին ամուր մնանք հույսով ու հավատով եւ Տիրոջ կենարար զորությամբ գոտեպինդ՝ ուժ առնենք արհավիրքներից հառնելու, երկնառաք օգնականությամբ փարատելու մեզ պարտադրված այս թանձր խավարը եւ լուսավորելու մեր կյանքի նոր հորիզոնները:

Սուրբ Ծննդյան եւ Աստվածահայտնության այս հոգեմորոգ օրը հայցենք, որ Աստծո փրկության շնորհին ապավինած՝ ընթանանք դեպի մեր իղձերի իրականացումը եւ մեր արդար իրավունքների հաղթանակով պսակումը: Աղոթենք, որ Սուրբ Ծննդյան ավետաբեր լույսով միշտ լուսավորվի երկնականարը մեր ազգային ու հայրենական կյանքի, հավետ պայծառ լինի մեր սուրբ եկեղեցին հոգեւոր դասի արդյունավոր ծառայությամբ ու հավատացելոց նվիրյալ ընթացքով, եւ հայոց աշխարհը պարուրվի մարդացյալ Փրկչի սիրով ու պարգեւած հույսով: Թող Տերը խաղաղություն պարգևի համայն աշխարհին, մարդկանց հոգիներին, իր խնամքի մեջ խաղաղ ու ապահով պահպանի հայրենի մեր երկիրը՝ Հայաստանն ու Արցախը, եւ շնորհի բարօր ու շեն կյանք աշխարհասփյուռ ազգիս հայոց, այսօր եւ միշտ եւ հավիտյանս. ամեն:

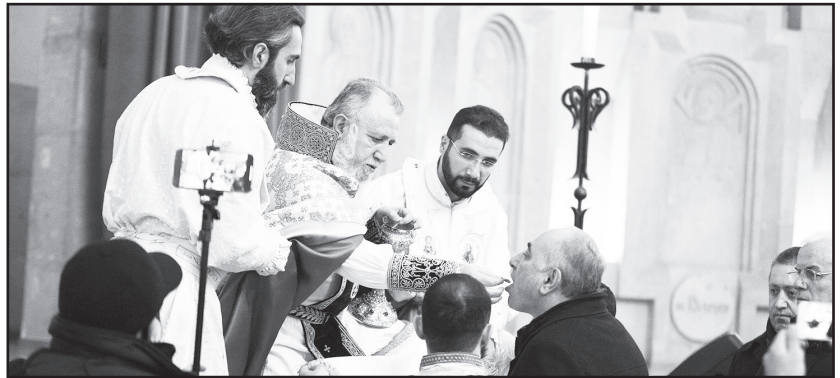
Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ, Չեզ եւ մեզ մեծ աւետիս:

Գրիգոր ՆԱՐԵԿԱՅԻ Մեղեդի Ծննդյան

Ծավալվել են աչքերը ծով Առավոտվա ծովի վրա ծիծաղախիտ, Ինչպես երկու փայլակնաձեւ արեգակներ, Շողն է նման լուսացնցուղ այգաբացի: Թափվում էին այտերից՝ վառ Դափնեվարդի ու նռնենու ծաղկաթերթեր. Գեղաշիտակ իրանից սիրտն էր կարկաչում Հուզավարար կենսատու սեր: Կամար կապած թեւերը գիրգ՝ Երգում էր նա ախորժալուր ու գեղգեղուն, Ելելեջներն հյուսում իրար. Շարժվում հանդարտ ու ճեմուն էր թիկնեթեկին: Բերանն երկթերթ, շրթունքներից վարդն էր կաթում. Լեզվի տավիղն էր քաղցրերգուն հուզումնահորդ. Շողուն էին նույն կենսավառ Սիրով չքնաղ ու գինեթույր Ծամերն իրենց գիսակներով խոպոպավոր: Այդ վարսերը համերան զա՛րդ, համորեն զա՛րդ, Ոլորք առած եռաշյուսակ՝ Բոլորվել են այտերի շուրջ. Լուսափայլ է ծոցը, կարմիր վարդով լցված, Դաստակներն են մանուշակի ծիրանի փունջ: Բուրում էր նա կնդրուկի պես Աստվածային հրով լցված մի բուրվառի. Ձայնն էր մեղուչ, քաղցրանվազ: Չարդարված էր պատմունճանով գեղեցկատես, Որ բեհեզի կապույտ, որդան ու ծիրանի Գույներով էր ոսկեշողուն. Գոտին կամար, արծաթափայլ, Ոսկետտուն ու նրբակերտ՝ Պաճուճված էր ակնեղենով շափյուղայի: Երբ շարժվում էր մարգարտափայլ գեղեցկությամբ, Քայլերի հետ շողն էր կաթում իր ոտերից: Քեզ պսակող թագավորին Ու նորածին այն փրկչին փա՛ռք Հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

գրաբարից թարգմանությունը՝ Վազգեն ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ

Փորձիր լրացնել

Աշխարհը եւ Նոր տարին

Ուղղահայաց 1. Հունգարիայում Ամանորի գիշերը ընդունված է «լվացվել» ... ով, որպեսզի տարին առատ լինի: **2.** Կենդանի, որ համարվել է 2020թ. տանուտերը: **3.** Շոտլանդիայում Ամանորի գիշերը բարեկամների տուն գնալիս իրենց հետ վերցնում են մի փոքր կտոր ... , ամբողջ տարվա համար ջերմություն ցանկանալու համար: **4.** Հեծանիվի մաս, որի վրա Սուրբ Կատարինեն (Իսպանիայում) Նոր տարվա գիշերը նստած թռչում է եւ լուսանուտագոգերին նվերներ է թողնում երեխաներին: **5.** Շինանյութի տեսակ, որը Նոր տարվա նախօրեին հյուր գնալիս հույները տանում են եւ ասում «Թող տանտիրոջ դժվարությունները այս ...ի մեջն փոքր լինի» (եթե տարածը փոքր է): **6.** «Էլ ինչ տոնածառ առանց ... , Չմեռ ... , Չմեռ ... , Ասես հարսանիք առանց պար, առանց փեսա, առանց հարս» («Չմեռ ...», Թաթա Սիմոնյանի երգերից): **9.** «Եթե մոլորված անցորդներ կան, դարձի թող գան այս գիշեր, Սրբագործված սիրով մտնեն իրենց ...ն այս գիշեր» (Մետաքսե, «Նոր տարվա գիշեր»): **10.** Ազգ Եվրոպայում: Այս ազգի երեխաները ապակե տարաներ են հավաքում՝ Նոր տարվա առաջին օրը դրանք ուրիշների դռներին խփելու եւ կոտրելու նպատակով: **11.** Չեխիայում Չմեռ պապին անվանում են ... Սիկոլաչ: **12.** Անգլիայում Ամանորին մարդիկ իրենց սենյակներում ... են վառում, նրանք հավատում են, որ բոլոր անհաջող պահերը ...ի հետ միասին կհալվեն ու կանհետանան: **15.** Պետություն հարավարեւմտյան Ասիայում, որտեղ Նոր տարին դիմավորում են մարտի լույս 22-ի գիշերը: Մարտի 22-ը այդ երկրում անվանում են «Նովրուզ»՝ Նոր տարվա 1-ին օր: **16.** Խոզի այդ մասը դրվում է տոնական սեղանին: **17.** «... ուրախ դիմավորենք Ամանորի տոնը բարի, ուրախություն, սեր նվիրենք, խինդն աշխարհի որ վարարի» (Հասնիկ Աջանյան, «դիմավորենք ամանորը»): **18.** «Մեր սրտերում ուրախության ...ն այնպես թող ճարճարի, որ էլ հոգսի հետք չմնա կնճիռներում մեր ճակատի» (Համո Սահյան, «Նոր տարվա հետ նորանալով»): **19.** «Նոր տարի է, Նոր տարի, հանդես երգի ու ...ի, բերել է մեզ նվերներ Չմեռ պապին մեր բարի» («Նոր տարի», երգ): **20.** Կենդանի, որ Նոր տարվա գիշերը Գվինեայում դուրս են բերում փողոց. այն խորհրդանշում է հարստություն եւ հզորություն: **23.** Պետություն հարավարեւմտյան Ասիայում, որ գրեթե մեկ տարի ուշացումով են Ամանորը դիմավորում՝ նոյեմբերի 18-ին: Այսինքն այն ժամանակ, երբ մյուս երկրներում արդեն նախապատրաստվում են հաջորդ տարվա զալուստին: **24.** Բուլղարիայում տարեմուտի սեղանին պետք է լինի շատ զուսպ կարկանդակ՝ մեջը՝ արծաթե ... : **25.** Չմեռ պապի անվանումը դա՝ զախների կողմից՝ ... աթա: **26.** Մեքսիկացիները Նոր տարուն հյուրասենյակում կախում են քաղցրավենիքով լի ... , հյուրերի աչքերը կապում են, եւ ուն հաջողվում է կապած աչքերով ջարդել ...ը, նաե էլ այդ տարի երջանիկ կլինի: **27.** 2021 թվականին տանուտեր համարվող կենդանին: **28.** Կենդանի, որ համարվել է 2019 թվականի տանուտերը: **31.** Սերբերը Չմեռ պապին անվանում են Դեդա ... : **32.** Պետություն Լատինական Ամերիկա տարածաշրջանում, որտեղ բնակիչները դեկտեմբերի 31-ին ավելում են տունը՝ հանելով այնտեղից վատ էներգիան: **33.** Չմռանը քուն մտած արջը ծծում է իր ...ը՝ բավարարվելով ...ի հիմքում կուտակված ճարպապաշարով: **34.** Թռչուն, որ ծնունդ կանխագալով եղանակի տաքամալը՝ «լողում է» ձյան մեջ: **35.** «Արի, Նոր տարի, գալուստդ ... , եւ արթնացրու քո թնդուն

քայլով ուշ մնացածին, քնով տարվածին: Տուր ապաքինում հոգով ցավածին, սիրասթափվածին՝ նոր մի միացուն» (Պ. Սեւակ, «Արի Նոր տարի»): **36.** Լեռ հայկական լեռնաշխարհում: Ըստ ավանդության՝ Հայկ Աղողնավորը օգոստոսի 11-ին սպանել է բռնակալ Բելին: Օրը համարվել է Նավասարդ՝ Նոր տարի, նոր սկիզբ: Հանդիսությունը մշվել է ... լեռան փեշփրին: **37.** Ավանդույթն ասում է. «Նոր տարուն ... փոխ չեն առնում» եւ «հնոտի են դուրս նետում», որ աղքատությունը իր հետ տանի: **38.** Ամերիկացիները, բացի նվերներով լի գուլպաներից, դռների վերելում ալոճենու ճյուղեր են կախում, եթե այդ դռնից ներս են մտնում չամուսնացած մարդ եւ ... , ապա նրանք պետք է համբուրվեն: **41.** «Չյունե ... կլոր գունդ, մեկը մեկից փոքր ու մեծ, մեկ մեկու կպած անփույթ, ինչպես ութի ... կես» («Չմեռարդ է անունը»): **42.** Պետություն, որտեղ ամեն տարի անց է կացվում Չմեռ պապի համագումար: Փոքր կղզի-պետություն Կարիբյան ավազանում, որտեղ Չմեռ պապին անվանում են Պեր Նոել: **44.** Հին հունական դիցարանում Նոր տարվա աստվածուհին՝ ... Պերենա: **45.** Իռլանդացիները Նոր տարուն տանն անպայման պետք է ունենան անտառից բերած ... (մղանուճ), այն երջանկության խորհրդանշ է համարվում: **46.** Պետություն հարավային Եվրոպա տարածաշրջանում, որտեղ Նոր տարվա ավանդական ուտեստ է համարվում Լամպուկա ձկով պատրաստված թխվածքը: **47.** Նոր տարուն սեղանին դրած խոհանոցային իրերից: **48.** Պետություն հարավարեւմտյան Ասիայում, որտեղ հայերը Կաղանդի առաջին օրը ուտում են մածուկից պատրաստված սպաս մեջը թրաբլիսե (միջուկով քյուֆթա) դրած: **Հորիզոնական 7.** Պետություն Կարիբյան ավազանի հյուսիսում, որտեղ Ամանորից առաջ բոլորն իրենց բաժակները ջուր են լցնում, իսկ երբ ժամացույցի սլաքները խփում են ուղիղ 12-ը, այդ ջուրը բաց պատուհանից թափում են փողեց: Աշխարհամաս, որի բնակիչները ավելի շուտ են դիմավորում Նոր տարի, քան Ամերիկայի բնակիչները: **13.** Նոր Չեխոսլովակիայի ամենահեռավոր կղզին, որի բնակիչները Նոր տարին դիմավորում են երկրորդը: **14.** Պետություն, որտեղ Նոր տարվա գիշերը բոլորը թաքցնում են կոշիկները: Նրանք հավատում են, որ այդ ժամանակ գալիս է ոգի եւ փորձում է վերցնել կոշիկները: Այս դեպքում կոշիկների տերը ողջ տարին անհաջողությունների կհանդիպի: **21.** Չմեռ պապի հայկական այլ անվանումը: **22.** Պետություն, որի բնակիչները Նոր տարվա գիշերը պատուհանից դուրս են նետում հին կահույքը, անպիտան իրերը, մաշված հագուստը: **29.** Նախկին ԽՍՀՄ պետություններից, որտեղ Չմեռ պապին անվանում են Չյուլյա: **30.** Չարդարված եղենի: **39.** Ֆրանսիայի հարավային գյուղերում Ամանորի օրը աղբյուրից ջուր վերցնող առաջին կինը աղբյուրի մոտ թողնում է մի ... , երկրորդ կինը վերցնում է թողածը, եւ այսպես գյուղի բոլոր կանայք փոխանակում են իրենց թխած ...ը, որ թխել են «հարազատի համար»: **40.** Պետություն Եվրոպայում, ուր Ամանորի գիշերը բարձրանում են աթոռի վրա եւ ժամացույցի 12-րդ զարկի հետ թռչում են դեպի Նոր տարի: **49.** «Երեկ թե այս Նոր տարին Ազատ շնչեր Հայաստան, եւ շուրջ Մասիս մեր սարին փայլեին արտ, անդաստան» տողեր ունեցող բանաստեղծության հեղինակը, հայ գրող՝ Ռաֆայել ... : **50.** Չմեռ պապի հայրենիքը:

Բաժանորդագրվի՛ր, կարդա՛ «Կրթություն»

Օվկիանոսից այն կողմ՝ հեռավոր Ամերիկայում, օվկիանոսից այս կողմ՝ Եվրոպայում, հյուսիսում՝ Ռուսաստանում, հարավում՝ արաբական երկրներում, Ավստրալիայում, թե ամենուր, յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի իր թերթը՝ մանավանդ, եթե այն մասնագիտական է եւ ուղղված է հենց իրեն... Հայաստանում, սիրելի՛ Ընթերցող, այդ թերթը քեզ համար «Կրթություն»-ն է՝ մեզանում պահպանված թերեւս միակ մասնագիտական թերթը, 1932 թվականից ի վեր («Կուլտուրական ֆրոնտ», «Սովետական դպրոց», «Դպրություն», «Դպրոց», 1997-ից՝ «Կրթություն» անվանումով):

Գիտն՝ս, սիրելի՛ Ընթերցող, շատ դժվար է լինել մասնագիտական պարբերական ու միաժամանակ մնալ հանրամատչելի, հետաքրքիր լինել եւ ուսուցչի, մանկավարժի, եւ նաեւ ուսանողի, ծնողի, բոլորի համար: Դա դեռ ոչինչ. արհեստավարժ եղար՝ այդ խնդիրը կլուծես: Բայց այսօր, եթե որեւէ կուսակցության, որեւէ քաղաքական կամ գործարար խմբի խոսափողը չես ու չունես այդպիսիք՝ իբրեւ հովանավոր, պիտի լուծես նաեւ տնտեսական խնդիր: Օրաթերթ չես, հրատապ լրատվություն չես հրապարակելու, «դեղին» մամուլին հետեւելով՝ ընթերցողներ որսալու սկզբունքը խորթ է քեզ համար, որովհետեւ հայոց հազարամյա դպրության ու այսօրվա դպրոցի քարոզիչն ես, ու խոսքդ պիտի լինի լուսավոր, անքե՛ն, դրականը դրվատող ու հասարակություն կրթող... ոչ թե նրան զավեշտով, հերյուրանքով գայթակղող:

Սիրելի՛ Ընթերցող, ինչ նախասիրություններ էլ որ ունենաս, համոզված եղիր, «Կրթությունը» անարատ հոգեւոր սնունդ է տալու Քեզ, եւ ո՛չ միայն մանկավարժական թեմաներով: Իսկ եթե ուզում ես, որ մեր հանդիպումները լինեն շարունակական եւ գոյատեւի Քո՛ թերթը՝ մի օր լավ, մի օր գերազանց, մի օր էլ պակաս կամ թերի, բայց Քո՛ թերթը, որ ամեն չորեքշաբթի հայտնվում է Քո՛ ձեռքերում, եւ որի ճակատագիրը դարձյալ Քո՛ ձեռքերում է ուղղակիորեն, բաժանորդագրվի՛ր, կարդա՛... Սիրի՛ր Քո թերթը, որ այն օրավուր դառնա ավելի հետաքրքիր, փոխանցի՛ր այն Քո հարեւանին, բարեկամին, ընկերոջը, հորդորի՛ր, որ կարդա... Մեզ սնուցողը Դու՛ ես՝ եւ բարոյապես, եւ նյութապես: Քո՛ բաժանորդագրությամբ, կրպակներից Քո՛ գնումներով, անհրաժեշտ տպաքանակ ապահովելով՝ Դու հնարավորություն կտաս, որ «Կրթությունը» գոյատեւի, դառնա փնտրված ու սիրված թերթ... Բաժանորդագրվի՛ր, գնի՛ր, կարդա՛ «Կրթություն», միշտ ունեցի՛ր Քո թերթը...

* * *

«Կրթություն» կարելի է բաժանորդագրվել «Հայփոստի» եւ «Հայմամուլի» բոլոր տարածքային մասնաճյուղերում, բաժանորդագրություն կազմակերպող այլ գործակալություններում:

Մեկ տարվա բաժանորդագրության համար պետք է վճարել **10400** դրամ եւ ստանալ բոլոր **52** համարները:

Վեց ամսվա բաժանորդագրական գինը **5200** դրամ է (**26** համարի համար):

Երեք ամիսների բաժանորդագրության համար պետք է վճարել **2600** դրամ (համապատասխանաբար կստանաք **13** համար):

Այլ մանրամասնությունների համար կարող եք դիմել «Հայփոստի» (51-45-47), «Հայմամուլի» (45-82-00) եւ այլ գործակալությունների այն մասնաճյուղերին, որտեղ կատարում եք բաժանորդագրությունը:

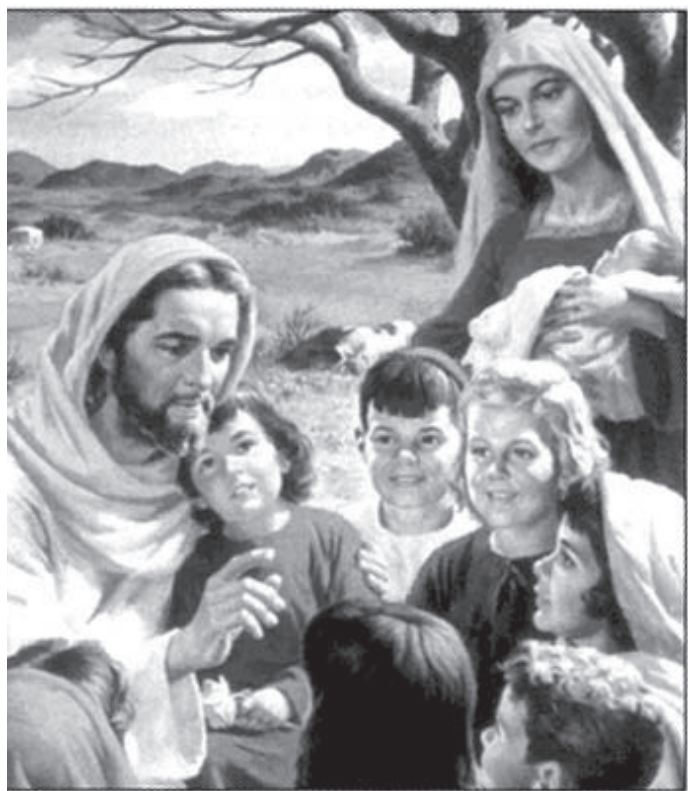
Շաբաթաթերթ «Krtutun» (education) weekly «Кртутун» (образование) еженедельник 12.10.2000

Մայրաքաղաք

Քիչ մի քիչ... Բանի՛ դար կա այս անցումների միջև... Նախիջեւան-Երեւան-Իջեւան... Ե՛րբ է Նոյն անցել այս ուղերթով...

«Кртутун» еженедельник 05.10.2005թ. չորեքշաբթի թիվ 28 (175)

«Кртутун» еженедельник 18.08.2005թ. հինգշաբթի թիվ 21 (11)

ՀԻՄՆԱԳԻՐ՝
ՀՀ ԿԳՄՍՆ
««Կրթություն» թերթի խմբագրություն» ՓԲԸ

Գրանցման վկայական՝ 01Ա-049349, Տրված է՝ 11.01.2001թ.
Դասիչ՝ 69312,
Հասցեն՝ ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾԻ 67,
E-mail: krtutun@yandex.ru
Ֆեճ. (043) 57 49 56, (043) 57 49 51

Խմբագրությունը ստացված թղթակցությունները եւ նամակները չի գրախոսում եւ ետ չի վերադարձնում: Չպատվիրված հոդվածների համար հոնորար չի վճարվում: Գովազդային նյութերի բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում: Հղումը պարտադիր է:

Տպագրված է «ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ» հրատարակչության տպարանում: Տպաքանակը՝ 2000: Ծավալը՝ 4 տպագրական մամուլ: Ստորագրված է տպագրության՝ 12.01.2021թ. Գինը՝ 200 դրամ:

Համարի պատասխանատու՝
Գլխավոր խմբագիր՝
Գագիկ ՄԻՆԱՍՅԱՆ